

[Kai Moltke.]

et af de momenter, som man kunne tage fat på. Staten ville jo uden tvivl kunne indvinde midler ved at tage rigtigt fat på sådanne problemer.

Ja, vil man så sige, men det vil føre til katastrofe. Nej, det vil ikke føre til katastrofe, i det øjeblik sådanne regler forbindes med, at midlerne anvendes til jordkøb til nybyggeri og disse rentefradrag, som har med jorden at gøre, bortfalder, hvor det drejer sig om overdragelse af ejendom. En sådan regulering af satserne vil uden tvivl medføre, at man skærer toppen af tendensen til jordprisstigningen ved, at man konfronterer køberen med de virkelige forhold, og at man ikke længere har skatteprivilegiet. Hvis man herefter kunne tilføje, f. eks. at optagelse af tillægslån helt bortfalder som rentetilskudsvirksomhed, ja, så havde vi måske et udgangspunkt, hvorfra man i højere grad kunne sanere den tilstand, som realkrediten i øjeblikket befinder sig i. Det drejer sig jo om, at man regnede med, at man gennem forsommerens forlig kunne bringe kurserne på realkreditobligationer op, og i stedet for har man set, at obligationsmarkedet ligger på nøjagtig samme katastrofale niveau, som det gjorde før. Vi nærmer os stærkt de 13 pct. i effektiv rente, og det er dog ganske givet, at man ikke kan føre nogen fornuftig udgifts- og omkostningspolitik, så længe man på forhånd er med til at samle sådanne udgifter sammen, som ikke kan andet end fordyre byggeriet gennem to væsentlige faktorer, nemlig bevægelsen opad i jordpriser og det stadig tilstedeværende kurstab, som medfører en stadig højere effektiv rente.

I stedet for at tage fat på disse grundproblemer, så kommer man i stedet for og siger: nu skal vi have rentesikringsordningen afløst af rentelåneordningen. Men hvad ligger der bag hele den teori om rentelåneordningen? Der ligger jo i virkeligheden netop det, som jeg citerede, en tro på, at den stadige udvikling i prisniveauet og den videre udvikling af inflationen er noget, som vi ikke kan komme til livs, det er noget, som vi overhovedet ikke kan have nogen praktisk indvirkning på. Det betyder, regner man med, at hvis inflationen går videre, får folk større indtægter, så får folk lidt mere at betale med i kontanter, og så kan

staten få nogle af de penge tilbage, som man har ydet til rentesikringen, og som man nu prøver på at inddrive gennem rentelåneordningen.

Det forekommer mig, at de foreliggende bidrag til regeringens boligpolitik i den nuværende periode fortsat tilstræber en fordyrelse: 50 kr. mere om måneden for en beskeden lejlighed i socialt byggeri gennem realkreditforliget. Samtidig møder man med det geniale fænomen, som vi alle sammen på venstre fløj her i salen reagerede over for, at nu skal folk også til at betale flytteafgift, det vil sige ikke én gang for alle, men hver måned, fordi man flytter ind i en anden lejlighed. Det kan da umuligt nedbringe omkostningerne på et almindeligt arbejderbudget her i landet.

Og så kommer man til en række andre lignende fænomener i målsætningen med antydninger om, at den huslejeudligning, som slog fejl i 1966, skal vi se at få forceret yderligere, for at den kan slå fejl én gang til.

Spørgsmålet om huslejeudligningen drejer sig ikke om at få sat lejen i gamle, ubrugelige lejligheder op, men om at få sat produktionspriserne ved fremstillingen af nye, menneskelige boliger ned, men så længe man bevæger sig inden for den nuværende ramme, bliver det en ond cirkel, som kun fører til, at man med 5, måske 4 års mellemrum bliver nødt til at foretage nye huslejeudligninger. Det, det drejer sig om, er at bringe lejen i boligbyggeriet ned, så det kan udlejes til en overkommelig pris til ganske almindelige lønmodtagere her i landet.

Og når jeg har sagt det, dukker der en hel række andre spørgsmål op. Der skal skaffes penge. Ja vel. Jeg har gang på gang her fra denne talerstol — og jeg har hørt det gentaget i dag — henvist til, at indehaverne af private boligkoncerner eller ejendomsselskaber har den uforlignelige fordel i forhold til andre mennesker, at så snart deres grund- og ejendomsskat stiger, fordi de ejer noget, lægges stigningen automatisk over på lejerne. Ja men det er da ganske givet, at så længe vi har sådanne bestemmelser, kan det da ikke undgås, at ejendomsværdien yderligere forceres, fordi man betragter det som en evighedsmaskine, at det altid er lejeren, som intet ejer, der skal betale ejendomsskatten for husværterne. Tænk, hvis vi nu ved salg indførte en offentlig prioritet, nemlig